

**KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 05

DOM

2015-12-30
Meddelad i Stockholm

Mål nr 9476-15

KLAGANDE

1. Länsstyrelsen i Västmanlands län
721 86 Västerås

2. Svenska Jägareförbundet
Öster Malma
611 91 Nyköping

3. Jägareförbundet Västmanland, 878000-3227
Brunnby 4
725 97 Västerås

4. Jägarnas Riksförbund, 885000-1697
Saltsjögatan 15
151 71 Södertälje

MOTPARTER

1. Svenska Naturskyddsföreningen, 802002-4280

2. Svenska Rovdjursföreningen, 883202-3264

3. Världsnaturfonden WWF, 802005-9823

Ombud för 1–3:
Oscar Alarik och Joanna Cornelius
Svenska Naturskyddsföreningen
Box 4625
116 91 Stockholm

4. NORDULV, 875003-6868
Box 4022
650 04 Karlstad

5. Wolf Association Sweden, 802454-4846
c/o Per Dunberg
Mälarvarvsbacken 14
117 33 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Uppsalas beslut den 29 december 2015
i mål nr 6761-15, se bilaga A

Dok.Id 358493

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2302 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 5	08-561 690 00 E-post: kammarrattenistockholm@dom.se www.kammarrattenistockholm.domstol.se	08-14 98 89	måndag – fredag 08:00-16:00

SAKEN

Inhibition av beslut om licensjakt efter varg

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.
 2. Kammarrätten avslår överklagandena.
-

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen i Västmanlands län, Svenska Jägareförbundet, Jägareförbundet Västmanland och Jägarnas Riksförbund yrkar att beslutet om inhibition ska upphävas. Till stöd för sin talan anför de i huvudsak följande. Det stämmer inte att verkställigheten av Naturvårdsverkets beslut inte går att återbringa. Skyddsobjektet för viltförvaltningen är vargpopulationen i sig och inte enskilda individer. Det beslutade uttaget utgör endast en del av den årliga tillväxten och vargstammen kan ha en fortsatt god populationsökning i sin helhet oaktat licensjakten. En eventuell verkställighet får således inte några irreversibla konsekvenser för vargpopulationen och någon lägre grad av sannolikhet föreligger därför inte. En inhibition av beslutet riskerar föranleda att jakten helt uteblir under år 2016 på grund av onödig tidsutdräkt. Utebliven jakt kan i sin tur leda till svåröverblickbara socioekonomiska skador.

Länsstyrelsen i Västmanlands län anför därutöver att det inte är sannolikt att avgörandet kommer att ändras i sak varför inhibition inte bör meddelas. Genetiskt värdefulla individer är undantagna från jakt. Ett beslut om inhibition kan få allvarliga konsekvenser för en god vargstamsförvaltning.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning. Vad klagandena har anfört och vad som i övrigt har förekommit i målet föranleder inte kammarrätten att göra någon annan bedömning. Överklagandena ska därför avslås.

Beslutet att meddela prövningstillstånd får enligt 33 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) inte överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR beslutet i övrigt, se bilaga B (formulär 1).

Christina Eng
lagman
ordförande

Gunilla Berendt
kammarrättsråd

Erik Cernjul
tf. kammarrättsassessor
referent

Joanna Drewert
kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****BESLUT**
2015-12-29
Meddelat i UppsalaMål nr
6761-15**KLAGANDE**

1. Svenska Naturskyddsföreningen, 802002-4280
2. Svenska Rovdjursföreningen, 883202-3264
3. Världsnaturfonden WWF, 802005-9823

Ombud för 1 – 3:
Oscar Alarik och Joanna Cornelius
Svenska Naturskyddsföreningen
Box 4625
116 91 Stockholm

4. Wolf Association Sweden, 802454-4846
c/o Per Dunberg
Mälarvarvsbacken 14
117 33 Stockholm

5. NORDULV, 875003-6868
Box 4022
650 04 Karlstad

6. Svenska Jägarförbundet
Öster Malma
611 91 Nyköping

MOTPART

Länsstyrelsen i Västmanlands län
721 86 Västerås

ÖVERKLAGAT BESLUT

Naturvårdsverkets beslut den 18 december 2015, dnr NV 08669-15

SAKEN

Licensjakt efter varg; nu fråga om inhibition

BESLUT

Förvaltningsrätten förordnar att Naturvårdsverkets beslut den 18 december 2015 om licensjakt efter varg i Färnareviret i Västmanlands län tills vidare inte ska gälla i avvaktan på att målet avgörs slutligt eller annat beslutas (inhibition).

Dok.Id 170509

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1853 751 48 Uppsala	Kungsgatan 49	018-431 63 00 E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se	018-431 63 43	måndag – fredag 08:00-16:00

Förvaltningsrätten förelägger Länsstyrelsen i Västmanlands län att yttra sig över innehållet i aktbilagorna 1-3, 10, 17 och 18 senast den 8 januari 2016. Uteblivet svar utgör inte hinder för att avgöra målet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Västmanlands län beslutade den 11 november 2015 om licensjakt efter varg i Färnareviret i Västmanlands län. Enligt beslutet får jakten bedrivas från och med den 2 januari 2016 till och med den 15 februari samma år eller till dess länsstyrelsen avlyser jakten. Som tilldelning får högst sex vargar fällas. Länsstyrelsens beslut överklagades till Naturvårdsverket, som ändrade beslutet endast på så sätt att om det är sannolikt att en genetiskt viktig varg uppehåller sig i jaktområden som omfattas av beslutet, kommer länsstyrelsen omedelbart att avlysa jakten i berört område.

YRKANDEN M.M.

Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska Rovdjursföreningen, Världsnaturfonden WWF, Wolf Association Sweden, NORDULV och Svenska Jägarförbundet överklagar Naturvårdsverkets beslut.

Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska Rovdjursföreningen, Världsnaturfonden WWF och NORDULV yrkar – såvitt nu är aktuellt – att förvaltningsrätten ska besluta om inhibition avseende licensjakten fram till dess att saken har avgjorts slutligt.

Svenska Jägarförbundet yrkar – såvitt nu är i fråga – att Svenska Naturskyddsföreningens m.fl. yrkande om inhibition ska avslås.

Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska Rovdjursföreningen och Världsnaturfonden WWF anför i fråga om inhibition bland annat följande. Det viktigaste skälet för inhibition är att vargarna som är föremål för besluten

annars kommer att hinna fällas i jakt innan prövningen i sak blir klar. Effekten av jaktbesluten från samtliga länsstyrelser bör läggas ihop och bedömas som en helhet. Det rör sig totalt om 46 vargar, motsvarande minst 11 procent av vargstammen. Jakten är av en sådan omfattning att den tillsammans med jakt och svårkontrollerbara faktorer som demografisk slump, sjukdomar och illegal jakt, kan få irreversibla följor för vargstammen, särskilt om de råkar sammanfalla under en tidsperiod. Det är dessutom andra året i rad som en omfattande jakt sker. Det finns inte någon beaktansvärd fara för en konkret skada eller liknande som motiverar verkställighetsförordnandet. Samtliga revir ligger i områden med relativt låg täthet av får. Flera revir har inte gett upphov till några skador, eller mycket få sådana under 2015. Enstaka angrepp kan ske om licensjakt uteblir, men de kan i så fall hanteras genom skyddsjakt. Högsta Förvaltningsdomstolen (HFD) har i avgörandet RÅ 1990 ref. 82 uttalat att kraven för inhibition är lägre om det överklagade beslutet är irreversibelt. HFD har angett att kraven för inhibition kan ställas lägre om det överklagade beslutet är av sådan karaktär att en verkställighet inte kan bringas att återgå vid bifall till besvären. Det måste anses högst sannolikt att länsstyrelsens licensjachtsbeslut kommer att upphävas i den kommande prövningen. Med tanke på att de grunder och omständigheter som kammarrätten upphävde beslutet om licensjakt 2013 på, i allt väsentligt även föreligger i de nu aktuellt mål, bör utsikten för en liknande utgång vara betydande.

Svenska Jägareförbundet anför i fråga om inhibition bland annat följande. Svenska Naturskyddsföreningen m.fl. anför att en verkställighet av länsstyrelsens beslut inte skulle gå att återbringa. Det är helt fel. Vad frågan gäller är en förvaltning av en population och inte enskilda individer. Det är populationen som är skyddsobjektet, inte individerna. Naturligtvis kommer de individuella vargar som fälls inte att kunna återupplivas men det är inte det som är relevant. Det aktuella beslutet är begränsat till jakt på ett så pass lågt antal individer att det klart understiger den årliga tillväxten i populationen. Beslutet är således inte alls irreversibelt och någon lägre grad av sannolikhet

för att inhibition ska beslutas föreligger inte. Vad som däremot måste beaktas är de skador som uppstår på grund av ett eventuellt beslut att med kort varsel ställa in planerade jakter. Ett sådant beslut kommer att få allvarliga och oåterkalleliga konsekvenser. Förutom länsstyrelsen och deras personal har ett stort antal människor förberett sig för att inleda jakten den 2 januari 2016 bl.a. genom att planera sitt arbete, resa, boka stugor och ta ledigt. De socioekonomiska skadorna av inställd jakt är vidare svårberäknade men betydande. Vilka skador utebliven jakt skulle ge i övrigt är oöverblickbart.

SKÄL FÖR BESLUTET

Enligt 58 § 1 jaktförordningen (1987:905) får beslut av nu aktuellt slag inte överklagas.

HFD har i ett avgörande den 18 december 2015 (mål nr 312-15) slagit fast att överklagandeförbudet i 58 § 1 jaktförordningen står i strid med unionsrätten såvitt gäller beslut om jakt efter en art som skyddas av livsmiljödirektivet. Det aktuella beslutet gällde inhibition av beslut om licensjakt efter varg. Enligt HFD skulle kammarrätten därför inte ha beaktat överklagandeförbudet när man tog ställning till överklagandet av förvaltningsrättens beslut.

Det överklagade beslutet är mot bakgrund av det ovan anförda överklagbart och förvaltningsrätten prövar därför yrkandet om inhibition.

Enligt 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) får den domstol som ska pröva ett överklagande besluta att det överklagade beslutet, om det annars skulle gälla omedelbart, tills vidare inte ska gälla och även i övrigt besluta rörande saken (s.k. inhibition respektive interimistiskt förordnande).

För att ett beslut om inhibition ska meddelas har i praxis i allmänhet ställts upp ett krav på en tämligen hög grad av sannolikhet för att avgörandet kommer att ändras i sak. Kravet har dock satts lägre, om målet varit av så-

dan karaktär att det kan antas medföra betydande olägenheter om beslutet ska gälla omedelbart och det inte finns något motstående intresse som starkt talar för att beslutet ska gälla omedelbart. Inhibition har då ansetts kunna meddelas redan när utgången i målet framstår som oviss. Kraven för inhibition kan enligt HFD ställas lägre om det överklagade beslutet är av sådan karaktär att en verkställighet inte kan bringas att återgå vid bifall till överklagandet (se t.ex. RÅ 1990 ref. 82, RÅ 1998 not. 93 och RÅ 2009 ref. 51).

Mot bakgrund av att utgången i målet framstår som oviss, och med hänsyn till att en verkställighet av det överklagade beslutet inte kan bringas att återgå vid ett eventuellt bifall till överklagandet, finner förvaltningsrätten att det för närvarande finns skäl att besluta om inhibition. Vad Svenska Jägareförbundet har anfört mot att ett beslut om inhibition meddelas, medför ingen annan bedömning. Det överklagade beslutet ska således tills vidare inte gälla i avvaktan på att målet avgörs slutligt eller annat beslutas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 A)

Eva Frånlund Althin
rådman

Beslutet har handlagts av föredraganden Nicklas Rydgren.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.